

POVĚST O SEDMI BRATRECH

Už je tomu mnoho let, co žil v Bystřici pod Lopeníkem chudý chalupník. Byl tak trochu sedlák, trochu švec. Kromě roztrhané chalupy, ševcovského verpánku a kousku humna neměl nic. Oč skromněji byl obdařen vezdejšími statky, o to hojněji mu bylo požehnáno na dětech. Při narození prvního syna pompězně oznamoval celé vsi velkou událost. Po narození posledního, sedmého, se už pomalu styděl vyjít z domu a jenom poprosil kmotra, aby se nehněval a s láskou mu přišel posloužit. Nejstaršímu synovi bylo deset, když přišel na svět nejmladší. Všichni volali o chléb- ševcova žena z toho bývala zoufalá. Není maličkost nasytit sedm hladových krků z poloprázdné mísy. Do chaloupky se oknem i dveřmi drala bída. U koho ta si jednou zasedne, s tím je ámen, ani párem koní ji odsud nedostanete. Měřice pole prostě početnou rodinu uživit nestačila a stejně tomu bylo s ševcovstvím. Bystřický mistr byl navíc jen za peci válený a v řemesle se nedobral zlatého dna. Vyučil se u svého otce, venkovského všeměla. Ten poznal devatero řemesel i s desátou psotou, a žádné mu nevonělo. „Mám sto chutí, ale do práce ani jednu," říkával náš mistr. Sousedé si ho dobírali a začali mu přezdívat Mistr přetrhdílo. S takovou to ovšem daleko nedotáhl a do smrti zůstal fušerem. Zato prý rád „mudroval" a „přemýšlel". Vložil hlavu do dlaní, tahal se za bradu a po chvilce úporného přemítání obyčejně usnul za stolem. Když se ho však žena ptala, nad čím tak usilovně hloubá, začal se vytáčet. „Tomu vy ženské nerozumíte," říkával obyčejně, a aby svým slovům dodal trochu vážnosti, užíval při těch debatách spisovného jazyka. Když byl švec v ráži, proplétal moudrá rčení „sprostú rečú bystrickú". Jeho manželka, prostá venkovanka, se planým přemýšlením nezatežovala. Zdravý rozum jí říkal, že ten, kdo „mudruje", nebude mít ani majetek, ani spokojenost. Ráda užívala přirovnání a přísloví: Bez práce nejsou koláče, Není tak zle, muži, aby nebylo ještě hůř, Človče, přičiň se, požehnání tě nemine, Kdo nerad pracuje, ten má pořád svátek, Nejde koryto ke koni, musí kůň ke korytu, Chleba se nedospíš a Skrze lenost a pýchu upadá lidstvo do nuzoty, a tak je tomu i u tebe, říkávala manželovi na závěr. Švec si její výtky k srdci nebral a práci se vyhýbal ještě víc. Boty, které mu přinesli spravit, házel do komory na hromadu. Na věčné upomínání nedbal. Lidé z okolí mu začali říkat Švec zítra a brzy ho znali na míle daleko jako falešný groš. Aby se vyhnul věčnému upomínání, pustil se žebrotou mezi Hanáky. Vyhýbal se blízkým dědinám po psích mezírkách a zacházel přes doliny a vrchy až k Napajedlům a k Hulínu. Ve snaze obměkčit důvěřivé hospodyně vymýšlel si hrůzostrašné báchorky o ženě upoutané těžkou chorobou na lůžko. Mluvil také o malých dětech umírajících hladu a zimou v polorozbořeném chaloupece. Jen pro ty ubožáky je nucen on, mrzák neschopný práce, vyžebravat almužnu. Získal tak víc peněz než při celotýdenní pilné práci u verpánku. „Hleďme," smál se, „lidé chtějí lži, svět chce být šizen, proto šid'me!" Utržené peníze propil v první hospodě. „Dobrou noc, rozume, tak brzy se neshledáme," vykřikoval, když ho z ní vynášeli. Synové mající před očima takový vzor, štítily se práce ještě víc než otec. Stará matka dřela do úpadu na cizím, aby sedm zdravých povalečů nemuselo nic dělat. Jednoho dne ubylo stařence sil a anděl smrti sestoupil k ní a zkrátil její utrpení. Potomci o sebe museli pečovat sami. Nutili tedy k práci otce. „K čemu je nám stařec, který jen jí a nepracuje?" zamyslel se jeden ze synů a zosnoval plán, jak se otce zbavit. Večer nasedli všichni na povoz a vyjeli do háje rubat dříví. Stromy se ohýbaly pod náporom silného větru. Do lesa by se neodvážila živá duše, a právě to bratrům vyhovovalo. S chutí se pustili do díla. Nejstarší syn zeširoka zabral pantokem, ale místo do kmene ťal otcí do hlavy. Tráva i mech se zbarvily krví. Čtyři bratři hlídají, další kopou hrob. Navršenou hlínu zadupali a zaházeli větvemi, aby psi mrtvého nevyhrabali. Vraceli se domů za šera a báli se jeden druhého. Vykřikovali v noci ze spánku a děsili se každého zvuku. Devátou noc byli všichni bratři probuzeni zvláštním světlem. Něco jako bílý obláček postupovalo před nimi a táhlo je k lesu. To světlo mělo takovou živelnou sílu, že nebylo

možno zůstat stát, ani před ním uniknout. Na místě vraždy vyrazil ze země pramen vody s rezavě hnědou usazeninou podobnou sražené krvi. Bratři se zastavili a pohlíželi s bázní a beze slova hned na studánku, hned jeden na druhého. V tom okamžiku se setmělo a vichřice přihnala černý mrak. Servané listí vytvořilo nad lesem zelený vír a celé řady stromů se kladly na zem jako pokosené klasy. Bratři se srazili v houfec podpírajíce se navzájem. Z příšerného černého nebe sjel ohnivý blesk, vzápětí zaduněl hrom a sedm otcovrahů se zhroutilo do trávy. Šest zůstalo bez hnutí ležet, jen nejstarší - vlastní původce zločinu - klečel opřen o strom, svíral v napřážené ruce sekyru a celá jeho paže byla spálena až na kost. Popraskané, krví mokvající rty se zachvívaly ve smrtelné křeči. „Kéž bych se byl nenarodil. Odpusť, odpusť, otče!“ vykřikl. Dalšího dne sesbírali dřevaři mrtvoly bratrů a našli i hrob jejich nebohého otce. Všimli si též pramene s rudě zbarvenou vodou. Rozpoznali zločin i spravedlivý test. Všem sedmi ustlali ve společném hrobě poblíž studánky. K tomu místu pak nikdo nechodil rád ani za dne a pověřčivým nahánělo hrůzu. Jednoho jara se ovšem stalo něco zvláštního. Na rovu bratrů se objevil jasanový kmínek se sedmi výhonky. Lidé v tom stromku viděli duše sedmi sourozenců, sedmi nešťastných obětí zaslepenosti, pýchy a zloby. Celé to místo v bystřickém háji se dodnes jmenuje "U sedmi bratrů".

Podle záznamu Jana Beníčka zpracoval **Libor Velan**